

Recensie de Volkskrant

From Black to Rainbow door Plasticiens Volants ★★★★★

Zloty door Cia Pau Palaus ★★★★★

Carmen door Opera Compact ★★★

Het is makkelijk verliefd worden bij kunstenfestival Cultura Nova in Zuid-Limburg: op de prachtige creaties en ontroerende personages

Afgelopen weekend ging Cultura Nova van start, met een grootse voorstelling van indrukwekkende, dansende opblaasfiguren. Verder in het openingsweekend: innemende slapstick in *Zloty* en fraaie zang in *Carmen*.

Het opblaaspersonage Hippoguanodon (een draak) tijdens 'From Black to Rainbow' door Plasticiens Volants.Bron Luc Lodder

Met dank aan de weergoden – de voorspelde stormwind bleef uit – ging het grootste kunstenfestival van Zuid-Limburg en omgeving afgelopen weekend groots van start in de buitenlucht. Met een optocht van gigantische opblaasfiguren naar het centrum van Heerlen, gevolgd door duizenden mensen, trapte de Franse groep Plasticiens Volants vrijdagavond de 35ste editie af van Cultura Nova, dat gespecialiseerd is in beeldend en buitentheater. Vanuit vier wijken in Heerlen dansten vier dierlijke fantasiekarakters naar het Maankwartier.

Alle vier stonden ze voor andere eigenschappen en karakteristieken van buurten en bewoners. Het goedaardige monster Saurien (voorheen Godzilla) ging als vaste

mascotte van Cultura Nova voorop. Een lokale sambaband bevrijdde hem roffellend uit Theater Heerlen. Halverwege haalde hij zijn buik open aan een scherp verkeersbord, maar hij werd gerepareerd. Ontwapenend hoe jong en oud het monstervelletje dichtknepen om de helium niet te laten ontsnappen.

Ongelukkiger verging het de groene draak Hippoguanodon, symbool van vergroening in verstedelijkt gebied, die bleef haken aan een lantaarnpaal. Hij verloor zijn staart en streek voortijdig neer in het groene hart van een rotonde. De blauwe hagedis Ouarane (onzeker maar nieuwsgierig) en de kleurige schildpad Adnoa (kalm bewegend, recht op zijn doel af) haalden de rotondedans wel.

Daar waren ze getuige van de symbolische geboorte van Yuni, een kind dat, geboren uit een homp steenkool, voor kleur en verbinding zorgde. De mijntorens Lange Lies en Lange Jan, symbolen van het Heerlense mijnverleden, dansten ook nog een nummertje mee. Op vlaggen en doeken hadden buurtbewoners hun (geluks)gevoelens verwoord.

Het opblaaspersonage Yuni (een kind).Bron Luc Lodder

Het verhaal achter deze XXL-poppen kwam tijdens de twee uur durende openingsvoorstelling *From Black to Rainbow* niet helemaal uit de verf. De symboliek over het overwinnen van de pijn van het mijnverleden zal menig toeschouwer zijn ontgaan. Maar de nabijheid en aanraakbaarheid van alle dansende luchtfiguren maakten veel goed.

Gaandeweg het weekend, toen Yuni in het centrum van Brunssum vriendschap sloot met een vliegende vis en 's avonds achter de etalageruit van Theater Heerlen over het

festivalplein uitkeek, werd iedereen steeds verliefder op dit karakter, dat speciaal voor de 35ste editie van Cultura Nova is gemaakt en straks met Plasticiciens Volants meereist over de wereld.

Innemend Spaans trio

Het kostte ook geen enkele moeite verliefd te worden op het klassieke clownspersonage in de woordeloze slapstickvoorstelling *Zloty* van het Spaanse Cia Pau Palaus. Gestrand met motorpech bivakkeerde hij met een zachtmoedige, alerte muzikant in een troosteloze tent zonder dak. Terwijl de tentdoeken door de wind vervaarlijk wapperden en het oud ijzer met bakken uit de bodem van de vrachtwagen viel, wist de tragikomische clown (Pau Palaus) zijn angst om te falen met hulp van de lieve pianist (Maria Soler) toch te overwinnen. Het lukte hem zelfs te koorddansen op wankel touw. Zijn pilotencap met pippistaarten stak hilarisch af tegen de donkere lucht. Een knap Nederlands debuut van dit innemende Spaanse trio.

Clownsvoorstelling 'Zloty' door het Spaanse Cia Pau Palaus.Bron Luc Lodder

Fraaie zang in *Carmen*

Op een heuvelachtige zandvlakte van een manege in het dorp Beekdaelen presenteerde Opera Compact de première van een openluchtversie van Bizets opera *Carmen*, over de dramatische verliefdheid tussen het vrijheidslievende titelpersonage (sterk gezongen door Lucie van Ree) en de bezitterige Don José (een wel erg robuuste Deniz Yilmaz). Het twaalfkoppige orkest maakte onder leiding van Enrico Delamboye een speels feestje van bekende Carmenthema's.

Ook de zangers hielden stoer stand in de zandvlakte, met krachtige vrouwen zoals sopraan Fenna Ograjensek als Micaëla en het swingende, jeugdige elan van Sara Wijlaars als Frasquita en Jasperina Verheij als Mercèdès. Maar in het regiedebuut van Eva Custers ontbrak nog wel durf en theatraliteit. Helaas mochten de manegepaarden toch niet meedoen, zelfs niet als figurant. Zo bleef het bij fraaie zang in het zand, onder – dat gelukkig wel - een zonnige lucht. De blote hemel blijft het mooiste theaterpodium.